

ФОРМУВАННЯ МОТИВІВ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

Томчук Богдан

*Вінницький державний педагогічний університет
імені М.Коцюбинського
кафедра теорії і методики фізичного виховання
sdmitrenko73@gmail.com*

Анотація. Обґрунтовано важливість вивчення мотивів, які спонукають підлітків займатися спортом, виявлено причини початку систематичних занять спортом, можливі причини пропуску тренувальних занять, передбачувані причини завершення регулярних занять спортом у дітей.

Ключові слова. Мотиви, спортивна діяльність.

Summary. Tomchuk B. Formation of Motivation for Sports Activities in Adolescents. The importance of studying the motives that motivate adolescents to play sports has been substantiated, the reasons for the beginning of systematic sports, possible reasons for skipping training sessions, and the alleged reasons for the end of regular sports in children have been identified.

Keywords. Motives, sports activities

Постановка проблеми. У сучасних умовах життя фізична культура і спорт відіграють важливу роль у формуванні особистості. Багато життєвих ситуацій розігруються в спортивній діяльності, що дозволяє спортсменам набратися життєвого досвіду, вибудувати для себе особливу систему цінностей і установок. Тому залучення дітей і молоді до спорту, формування потреби у фізичній активності у кожної дитини є одним з найважливіших завдань у сучасних умовах розвитку суспільства. Разом з тим, проведений нами аналіз наукової літератури, виявив ряд проблем: низьку відвідуваність занять підлітками-спортсменами (30%), часте припинення занять у спортивних групах і, як наслідок, низький відсоток випускників ДЮСШ кваліфікованими спортсменами (15%). [2]

Обговорення. Як показують дослідження ряду авторів [1; 3; 4], існують різні причини, що призводять до виявлених нами проблем, але однією з основних є ослаблення людських прагнень і почуттів, пов'язаних з усвідомленням необхідності занять спортом і заохоченням спортивної діяльності, тобто ослаблення мотивації. Аналіз навчальних програм, посібників та рекомендацій показав, що цій проблемі не приділяється достатньої уваги, існуючі публікації висвітлюють питання формування мотивації неповно та глибоко не вивчені. Таким чином, виявлення найбільш значущих і домінуючих мотивів занять спортом у підлітків дозволить визначити, наскільки ефективно будується навчально-тренувальний процес, розробити технологію формування мотивації до спортивної діяльності, тобто

до тривалих занять спортом

Слід зазначити, що величезний вплив на формування у дітей мають батьки. Це підтвердили 88% опитаних. Більшість батьків хочуть виховати здорову, морально стійку людину і бачать у своїй дитині майбутнього чемпіона. Основною причиною високих показників припинення тренувань, на наш погляд, є відсутність мети щодо досягнення високих спортивних результатів серед дітей, які тренуються. Найпопулярнішими відповідями на запитання про причини пропуску занять стали «конфлікт з тренером» (46,6%), «заняття швидко набридають» (36,6%) та «небажання йти на тренування» (35,5%). Одні відзначали такі причини, як «хвороба» (12%) і «страх втоми» (10%). На пропуски занять через проблеми в школі вказали 13% юних спортсменів.

З'ясувалося, що у багатьох дітей не так багато вільного часу, і пов'язано це в першу чергу з великою завантаженістю дітей підліткового віку іншими заняттями. Очевидно, саме тому їм не вистачає часу на тренування.

Рекомендації. Вважаємо, що проблеми збільшення відвідуваності занять у секціях та їх дострокового припинення можуть бути вирішені. Діти спочатку орієнтуються на здоровий спосіб життя, вплив батьків і засобів масової інформації. Для зміни ситуації, на нашу думку, необхідно включити рекомендації до навчальної програми з корективами щодо організації навчально-тренувального процесу та позакласного дозвілля. Необхідно знайти оптимальні форми взаємодії тренера і спортсменів, а також удосконалити професійну підготовку тренерського штабу, що і є предметом наших подальших досліджень.

Література

1. Асаулюк І.О., Дмитренко С.М., Коннова М.В. Формування мотивації до занять фізичною культурою у школярів середніх класів // *Збірник наукових праць 13 Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми»*. – Випуск 44. Вінниця, 2016. С.12
2. Безверхня Г. В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5-11-х класів : Дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / Уманський держ. педагогічний ун-т ім. Павла Тичини. Умань, 2004. 258с.
3. Дмитренко С. Характеристика факторів, що формують стійкий інтерес школярів до систематичних занять спортом // *Зб. наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Наукова дискусія: питання педагогіки та психології»*, 2-3 грудня 2016 р. - Київ. – 36-39 с.
4. Козлова К, Асаулюк І., Дмитренко С. Деякі аспекти фізичної активності та способу життя дітей шкільного віку // *Збірник наукових праць з галузі фізичної культури та спорту «Молода спортивна наука України»*. – Львів: ЛДІФК, 2006. - Випуск 10. – Том 1.- С. 156-159.